

Triomfboog als poort naar de binnenstad

Enige tijd geleden hoorde ik dat er een discussie gaande was over een kunstwerk ter herinnering aan de oude Zuidring die nu geheel vervangen is door een nieuw, deels verdiept tracé. Ik weet niet of deze discussie nog steeds gaande is, of dat deze inmiddels is afgerond en geleid heeft tot een al dan niet definitief besluit. Mocht het laatste het geval zijn, dan hoop ik dit besluit desondanks op losse schroeven te zetten en met dit stukje een nieuwe duit in het zakje te doen. Want het voorgestelde kunstwerk, bestaande uit een restant van het oude Zuidring-viaduct, waar deze ooit het Oude Winschoterdiep heeft gekruist, is een slecht doordacht idee dat vanaf het moment dat het is geopperd bij gebrek aan beter op tafel is blijven liggen.

De weinig overtuigende uitwerking van dit schrale plan door kunstorganisatie Kunstpunt Groningen – het is te bewonderen op het internet – kan niet verhullen dat het restant weinig meer is dan een slecht onderhouden gebit met drie overgebleven tanden en één brug. Wat het Kunstpunt ervan wil maken heeft dan ook alles van een kunstgebit! Ik kan goed begrijpen dat de omwonenden daarover ontevreden zijn; je zult er maar de hele tijd op uit moeten kijken.

De plek alleen al is slecht gekozen. Het object staat daar nogal weggestopt aan de rand van het nog in te richten gebied en zal in de toekomst vermoedelijk een ongezellige uithoek worden. Men zegt wel dat men rekening houdt met de behoefte uit de wijk aan een ontmoetingspunt, maar dit 'achteraf' zou wel eens een trefpunt kunnen worden voor elementen die de wijkbewoners liever kwijt dan rijk zijn. Zeker als de nog aan te brengen begroeiing met bomen en struiken in de loop van de tijd dichter en dichter zal zijn geworden. Het ontmoetingsargument is op deze plek niet overtuigend en lijkt er met de haren bij te zijn gesleept om het plan door te drukken.

EUREKA!

Daags na de openstelling van de nieuwe Zuidring fietste ik er 's ochtends vroeg vanuit Stad naartoe om een kijkje te nemen naar het resultaat. Komend over de Hereweg zag ik in de verte het viaduct van de oude Zuidring bij het Sterrebos opdoemen. Ik was verbaasd dat dit kunstwerk er nog stond. Maar ik dacht ook: wat een prachtig restant is dit! En voornoemde discussie schoot onmiddellijk door mijn hoofd... En ik moest ook denken aan de controverse destijds in de jaren '60 van de vorige eeuw over de aanleg van het tracé dwars door het Sterrebos. Het was een waar Eureka!-moment!

Zou dit oude viaduct niet het kunstwerk moeten zijn dat ons blijvend herinnert aan de verhoogde Zuidring die vanaf de opening in 1968 – 56 jaar lang! – voor velen een doorn in het oog is geweest? Waarom vasthouden aan een onzalig plan dat verderop voor zoveel controverse zorgt, terwijl het behoud van dit viaduct niemand stoort? In de onmiddellijke nabijheid staan immers géén woonhuizen, zoals wel op die andere plek!

Aan elke kant staat op gepaste afstand slechts een kantoor langs de Hereweg en het zicht vanuit deze gebouwen op dit kunstwerk wordt vrijwel volledig belemmerd door het groen van het Sterrebos. Alleen het verkeer dat eronderdoor kan blijven rijden, en de passerende wandelaar zullen het al van verre en van nabij kunnen bewonderen. Dit is een dynamische plek vol leven! Zou dat idee van een herinneringskunstwerk juist hier niet veel beter tot zijn recht komen?!

Het oude viaduct zou echt een poort naar Stad kunnen zijn! Een poort en een triomfboog!!

Een triomfboog van het vroegere verzet tegen de aanleg van dat oude tracé dwars door het Sterrebos. Nu verdwijnt precies op deze plek de nieuwe Zuidring onder de grond en kan het Sterrebos weer in oude luister worden hersteld. Het is alsof dat oude tracé er nooit is geweest, waarmee het toenmalige verzet uiteindelijk toch heeft gezegevierd! Is dat geen mooie gedachte?

Laat dit viaduct gewoon staan! Knap het op en kom terug op dat andere onzalige plan! Beter ten halve gekeerd, dan ten hele gedwaald!

Met wat kleine aanpassingen kan deze 'Poort naar Stad' een 'Triomfboog' worden van het vroegere verzet! Erbovenop kan een ontmoetingspunt worden ingericht met vaste banken en tafeltjes van hout en graniet. Deze plek biedt een prachtig uitzicht over het hele gebied met aan weerszijden de Hereweg en aan de westkant het verdwijnende en verschijnende verkeer op de nieuwe Zuidring. De rode uitkijktoren even verderop zou in één moeite door kunnen worden verplaatst naar die plek bij het Oude Winschoterdiep, zodat men daar ook mooi kan uitkijken over het gebied en het verschijnende en verdwijnende verkeer aan de overkant van het water.

Op het viaduct zelf zou in gouden letters of in reliëf de volgende tekst kunnen worden aangebracht:

'Triomfboog naar Stad'. Eronder de jaartallen '1968 – 2024' (het begin- en eindjaar van de oude Zuidring) en de tekst:

'Ter herdenking aan het verzet in de jaren 1960 tegen de aanleg van de Zuidring dwars door het Sterrebos, dat uiteindelijk heeft gezegevierd.'

Misschien is dit idee al eerder naar voren gebracht en besproken en komt dit voorstel als mosterd na de maaltijd – ik heb daar geen weet van. Het zou me echter niet verbazen, want het ligt zo voor de hand. Het zou mij echter ten zeerste verbazen als het in dat geval van tafel zou zijn geveegd ten faveure van dat misplaatste kunstgebit.

5.1.2e (beeldend kunstenaar), Groningen.